

تاریخ تحلیلی روابط سیاسی

ایران و هندوستان

از ابتدای دوره باجیتا (شماره اول) دوره اکبر (۱۶۰۵-۱۴۸۳ م)

دکتر مهدی یاراحمدی

انتشارات نسل روشن

تهران، ۱۳۹۵

- سرشناسه: یاراحمدی، مهدی، ۱۳۵۹.
عنوان و نام پدیدآور: تاریخ تحلیلی روابط سیاسی ایران و هندوستان : از ابتدای دوره بابر تا انتهای دوره اکبر (۱۶۰۵-۱۴۸۳ م.) / نویسنده مهدی یاراحمدی .
مشخصات نشر: تهران، نسل روشن، ۱۳۹۵ .
مشخصات ظاهری: ۱۶۸ ص .
شابک: ۱۷۰۰۰۰ ریال : ۸-۲-۹۶۶۲۱-۶۰۰-۹۷۸ .
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا .
یادداشت: کتابنامه: ص [۱۶۱]، ۱۶۶ .
موضوع: ایران -- روابط خارجی -- هند .
موضوع: Iran -- Foreign relations -- India .
موضوع: ایران -- روابط خارجی -- تاریخ .
موضوع: Iran -- Foreign relations -- History .
رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۵ ای ۵۹ / ۱۱ DSR
رده‌بندی دیویی: ۵۴ / ۵۵۰۷
شماره کتاب‌شناسی ملی: ۴۲۸۰۳۷۵

ناشر: نسل روشن
مدیر تولید و ناظر چاپ: شعله درویش قانع

نویسنده: دکتر مهدی یاراحمدی

صفحه‌آرا: لیلا فرجی امین

طراح جلد: علیرضا زمانی

چاپخانه و صحافی: آرمانسا

سال نشر: ۱۳۹۵

نوبت چاپ: اول

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۱۷۰۰۰۰ ریال

شابک: ۱۷۰۰۰۰ ریال : ۸-۲-۹۶۶۲۱-۶۰۰-۹۷۸

به نام هستی‌بخش

انسان مثال گیاهی است که خشک شده و از بین می‌رود و تمام زیبایی‌های انسان نیز همچون گلی است که پژمرده می‌شود. آری؛ گیاه خشک و پژمرده می‌شود و انسان نیز مانند گیاه از بین می‌رود، اما تنها کلام؛ افکار و آثار او باقی می‌ماند.

انتشارات نسل روشن در تلاش است تا با ایجاد یک بستر مناسب در حمایت از مؤلفان و همچنین ماندگاری ایده‌ها، آثار و افکار آنها و با آماده‌سازی و با انتشار کتابی ارزشمند که از سطح علمی مطلوبی برخیزد و به وظیفه‌ی انسانی و اعتقادی خویش عمل کند تا بتواند اثری سازنده را به عنوان میراثی نام‌نویز برای نسل روشن باقی گذارد.

در کتاب حاضر که به قلم و کوشش جناب دکتر مهدی یاراحمدی گردآوری شده است، سندی ارزشمند و کتابی - مع در این روابط سیاسی ایران و هندوستان در بخش اول دوره صفوی است. دوره صفوی از چندین منظر تاریخی عصر جدیدی در تاریخ ایران می‌باشد. اعلان رسمیت مذهب تشیع، وحدت دوباره ملی، بازگشت پرده و ایران در رده ابرقدرت‌های جهانی و هم چنین اولین نشانه‌های تطبیق دیوانسالاری کس و کارآمد ایرانی با سیستم‌های جدید مدیریت دولت‌ها از عواملی هستند، که می‌تواند این دوره را از دوره‌های پیشین تفکیک کند.

از سوی دیگر در میان کشورهای اطراف ایران، هندوستان برای سال‌های طولانی دارای اهمیت کاریزماتیک بوده است. ارتباط این کشور با دولت‌های غریبی و قرار گرفتن آن در مسیر چین باعث گردید، تا ایرانیان همواره هندوستان را به صورت منبع بی‌انتهای ثروت در تفکر خود تجسم کنند. به همین منظور روابط خارجی ایران و هندوستان به ویژه در دوره صفوی دارای اهمیت و اعتبار بسیار زیادی در تاریخ روابط خارجی ایران می‌باشد.

از این رو است که جناب آقای دکتر یاراحمدی با سال‌ها تحقیق و جستجو در حوزه‌های تاریخ و مهندسی دارای یک منطق منحصر به فرد تلفیقی ریاضی - تاریخی است که در نمای تاریخی آن به دلیل قلم روان و زیبا، باعث بوجود آمدن متنی ساده و صمیمی شده است؛ نمونه‌ای که خواننده در هنگام مطالعه کتاب، خود را در میان شرح وقایع تاریخی می‌یابد. هنری که تنها می‌توان آن را در میان بزرگان اهل قلم جستجو کرد.

موفق و پیروز باشید

مهندس میلاد رضوان‌فرد

مهدی یاراحمدی مهندس، مورخ و مدرس دانشگاه، متولد سال ۱۳۵۹ ه.ش در اهواز است. وی پس از گرفتن دیپلم ریاضی و فیزیک، در سال ۱۳۸۲ ه.ش مدرک کارشناسی خود را در رشته مهندسی شیمی اخذ کرد. بعدها به دلیل علاقه شخصی به تاریخ تغییر رشته داد. او در سال ۱۳۸۹ ه.ش کارشناسی ارشد خود را در رشته تاریخ گرایش ایران دوره اسلامی در دانشگاه شهید چمران اهواز به اتمام رساند. پس از دریافت مدرک کارشناسی ارشد تاریخ، بلافاصله در دوره دکتری تاریخ اسلام در دانشگاه علوم و تحقیقات تهران ادامه تحصیل داده و مدرک تخصصی دکتری خود را در زمینه روابط خارجی دوره ص.ری اخذ نمود. وی دومین مدرک کارشناسی ارشد خود را در زمینه مهندسی شیمی گرایش پدیده های انتقال از دانشگاه آزاد ماهشهر دریافت نموده است.

یاراحمدی از سال ۱۳۹۰ ه.ش در دانشگاه پیام نور اهواز مشغول به تدریس بوده است. وی سال ها عضویت در هیئت تحریریه مجله جنگ افزار و هم چنین مجله علمی نیشکر رادر کارنامه علمی خود دارد. او حداقل یک بار در "مجله های پدایا" دهه ۱۳۹۰ ه.ش کاندید اخذ جایزه ریاضی جشنواره بین المللی خوارزمی گردید.

تالیفات وی در سه حوزه مهندسی شیمی، تاریخ و تمبرشناسی قابل تفکیک است. در حوزه تاریخ از تالیفات وی به حضور در هیئت مولفان کتاب رویبر دژ نیروهای مسلح ج.ا.ا و مجموعه مقالات امام رضا (ع) در خراسان (دانشگاه فردوسی مشهد) ساره کرد. یاراحمدی ده ها مقاله علمی نیز در زمینه های گوناگون و دوره های متفاوت تاریخ ایران و جهان منتشر نموده است. از ایشان دو کتاب دیگر در نوبت چاپ قرار دارد.

در حوزه مهندسی، هر چند بیشتر تحقیقات وی در بررسی وجود رآرها، فراکتال و آشوبناک در فرایند تبلور ساکاروز است، اما دستاورد اصلی او کشف دو رابطه ی درجه دوم و درجه چهارم حلالیت ساکاروز در آب می باشد، که به نام وی نامگذاری شده است. ایشان رآرها را به این روابط در چندین همایش ملی صنعت قند و نیشکر مورد تقدیر قرار گرفتند.

در زمینه تمبرشناسی علاوه بر انتشار مقالات متعدد در تنها مجله تخصصی تمبر ایران، حداقل دو کتاب راهنمای تمبرهای اتحاد شوروی و راهنمای تمبرهای رایش سوم از ایشان در موزه تمبر آستان قدس رضوی (ع) به نمایش درآمده است.

فهرست مطالب

۱۱	فصل اول : کلیات، روش، سبک
۱۷	فصل دوم : بررسی منابع
۲۳	فصل سوم : روابط ایران و هندوستان پیش از تاجگذاری شاه اسماعیل صفوی
۲۳	۱-۳ پیش در آمد
۲۷	فصل چهارم : یاد و شاه اسماعیل اول
۲۷	۱-۴ فرارودان، مرکزی و خراسان شمالی
۲۷	۲-۴ مثلثی برکان حوض
۲۹	۳-۴ ظهور شیعیان
۳۳	۴-۴ بابر
۳۴	۵-۴ شاه اسماعیل در راه مرو
۴۲	۶-۴ اولین سفارت صفوی
۴۳	۷-۴ سفارت خان میرزا تیموری
۴۵	۸-۴ دومین سفارت بابر تا کول ملک
۴۶	۹-۴ سومین سفارت بابر تا غجدوان
۵۱	۱۰-۴ پس از غجدوان
۵۲	۱۱-۴ حمله به هندوستان توسط بابر
۵۳	۱۲-۴ آخرین سال های شاه اسماعیل
۵۵	فصل پنجم : بابر و شاه تهماسب اول
۵۵	۱-۵ شاه تهماسب پیش از شاهنشاهی
۵۶	۲-۵ اولین چالش برای قندهار
۵۷	۳-۵ شاملوها در برابر بابر
۶۱	۴-۵ فتح قندهار به وسیله بابر
۶۲	۵-۵ سفارت حسن چلبی
۶۳	۶-۵ شاه دین پناه
۶۴	۷-۵ پیروزی یانی پات و فتح هندوستان
۶۵	۸-۵ بازگشت خواجهگی اسد
۶۸	۹-۵ سفارت دوباره حسن چلبی
۷۳	فصل ششم : شاه تهماسب اول و همایون
۷۳	۱-۶ عصر کامرانی
۷۴	۲-۶ بحران سامی
۷۷	۳-۶ صوفیان خلیفه روملو

۷۸	۴-۶ شاه تهماسب در قندهار
۸۲	۵-۶ بازگشت کامرانی
۸۳	۶-۶ همایون در ایران
۸۶	۷-۶ ورود همایون به سیستان
۸۷	۸-۶ همایون در هرات
۸۹	۹-۶ همایون در قزوین
۹۲	۱۰-۶ دیدار دو شاه
۹۴	۱۱-۶ دوره سردی مراودات
۹۶	۱۲-۶ بازگشت شاه
۹۷	۱۳-۶ مسئله ج. اهرات
۹۸	۱۴-۶ مسئله جلد گجرات
۹۹	۱۵-۶ نامه ی کران
۱۰۱	۱۶-۶ ترازوی غج وان
۱۰۱	۱۷-۶ دوستان سلطنت
۱۰۲	۱۸-۶ آغاز سومین فصل همایون در ایران
۱۰۴	۱۹-۶ دیدار از اردبیل و حرکت به سوی شیراز
۱۰۶	۲۰-۶ عملیات رزمی ارتش امدادی
۱۰۹	۲۱-۶ سرنوشت عسکری
۱۱۰	۲۲-۶ پس از قندهار
۱۱۱	۲۳-۶ سفارت ولد بیک تكلو
۱۱۲	۲۴-۶ سفارت خواجه جلال الدین محمود
۱۱۲	۲۵-۶ سفارت قاضی شیخ علی
۱۱۱	۲۶-۶ سفارت کمال الدین الغ بیگ عرب قیرلو
۱۱۲	۲۷-۶ سفارت خواجه غازی
۱۱۳	۲۸-۶ سفارت الغ بیگ
۱۱۵	فصل هفتم : شاه تهماسب اول و شیرشاه سوری
۱۱۵	۱-۷ منابع
۱۱۵	۲-۷ تاریخ دولت شرساهی
۱۱۶	۳-۷ اقدامات شیرشاه سوری بر علیه ایران
۱۱۷	فصل هشتم : شاه تهماسب اول صفوی و جلال الدین اکبر
۱۱۷	۱-۸ صلح آماسیه
۱۱۸	۲-۸ قندهار
۱۱۹	۳-۸ برخورد اکبر با تصرف قندهار
۱۱۹	۴-۸ برکناری بیرام بیگ بهارلو
۱۲۰	۵-۸ سفارت سیدیگ صفوی
۱۲۱	۶-۸ سفارت سال ۹۷۱ ه.ق و پیامدهای آن
۱۲۲	۷-۸ پس از آخرین سفارت

۱۲۳	فصل نهم : جلال الدین اکبر و شاه اسماعیل دوم
۱۲۳	۱-۹ پیش درآمد
۱۲۴	۲-۹ شاه اسماعیل دوم
۱۲۵	۳-۹ تلاش عبدالله خان برای اتحاد راهبردی با هندوستان بر علیه ایران
۱۲۶	۴-۹ سفارت میرزا پولاد
۱۲۷	۵-۹ نامه های اسماعیلی
۱۲۹	فصل دهم : جلال الدین اکبر و شاه محمد خداپسند
۱۲۹	۱-۱۰ درآمد
۱۳۰	۲-۱۰ ازبکان
۱۳۱	۳-۱۰ عثمانی
۱۳۱	۴-۱۰ هندوستان و سفارت مرموز علی یار بیگ
۱۳۲	۵-۱۰ سمرقند، طغان قلی خان چندان اوغلی
۱۳۵	فصل یازدهم : جلال الدین اکبر و شاه عباس اول
۱۳۵	۱-۱۱ پیش درآمد
۱۳۶	۲-۱۱ روابط با هندوستان در دربار شاه از سلطنت
۱۳۷	۳-۱۱ صلح اکبر با ازبکان
۱۳۸	۴-۱۱ سفارت یادگار سلطان روس
۱۴۱	۵-۱۱ مسئله ی قندهار در راهبرد راهبردی
۱۴۳	۶-۱۱ اشغال قندهار به دست اکبر
۱۴۶	۷-۱۱ سفارت میرزا ضیای الدین
۱۵۲	۸-۱۱ سفارت منوچهر بیگ
۱۵۴	۹-۱۱ سفارت میرزا علی بیگ کرامیلو
۱۵۵	۱۰-۱۱ سفارت میرمعصوم بهکری
۱۵۷	۱۱-۱۱ آخرین تلاش در برابر اکبر در قندهار
۱۵۹	فصل دوازدهم : فرجام سخن
۱۶۳	منابع

آستان مقدس حضرت رضا (ع) که هر موفقیت زندگی من به ضمانت، ارادت به اوست .
و سرکار خانم آزاده اکبریان همسر و همسفرم در فصل تعالی ایمان
و به دو بر درخت جاودانه زندگی آرشاک و گرشاسب
و حامی همیشه مومن جناب آقای هوشنگ یاراحمدی

سپاس گذاران

تمایل دارم در اسای این اثر از افراد زیر سپاس و تشکر داشته باشم :

- دکتر علی بیگلر استاد گروه تاریخ دانشگاه شهید بهشتی تهران
- دکتر احسان اشراقی استاد گروه تاریخ دانشگاه تهران
- دکتر رضا شهبانزاد مغ آبدی استاد گروه تاریخ دانشگاه شهید بهشتی تهران
- دکتر شهرام یوسفی استاد گروه تاریخ پژوهشکده علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
- دکتر محمدعلی اکبری دانشجوی ارشد تاریخ دانشگاه شهید بهشتی تهران
- دکتر عطاءالله حسینی دانشیار گروه تاریخ دانشگاه شهید بهشتی تهران
- دکتر سید حسن مدرسی معاونت پژوهشی دانشگاه علوم و تحقیقات تهران
- دکتر افسانه مظفری معاونت پژوهشی دانشکده ادبیات دانشگاه علوم و تحقیقات تهران
- دکتر سینا فروزش معاونت دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه علوم و تحقیقات تهران
- جناب آقای رضایی کارشناس پژوهشی دانشکده ادبیات دانشگاه علوم و تحقیقات تهران